

No parlis amb estranys

El T6 entre el Seat 600 i els ritmes ie-ie.

Teatre Nacional. Fins al 14 d'abril

Per al poder la majoria silenciosa és la majoria virtuosa. Qui calla, atorga, assenteix i consent. Així s'escriu la història oficial dels pobles. No tots els silencis són iguals. No és el mateix diluir la culpa sota un matalàs de silenci col·lectiu (Alemanya), fugir de les paraules i de la responsabilitat posant-te en l'últim minut del costat dels maleïts (Itàlia, Àustria) o mantenir la boca tancada durant quaranta anys i després perpetuar democràticament el 1978 la llei del silenci (Espanya).

L'emotivitat de la funció, afí al teatre-document, no sempre provoca l'efecte desitjat

No parlis amb estranys d'Helena Tornero és un mosaic d'històries protagonitzades per aquesta majoria silenciosa que va sobreviure a la postguerra i va permutar la sinceritat per un Seat 600, una hipoteca i vacances a la platja. Un silenci ie-ie, tan fals com els *playback* d'*Escala en Hi-Fi*.

L'autora i directora prescindeix de distància i bàlsams, renuncia a l'abisme crític de Bernhard i a les tiretes d'humor de Sanzol, convençut a *Delicades* o *A la lluna* que la

memòria s'activa millor amb una píndola daurada. Un text emocionalment en primera persona. Implicació que ofereix excel·lents resultats quan el relat es circumscriu a les petites mesquineses: una amiga amb un regal enverinat que truca a la porta d'una dona que torna del pou de la condemna política, el rebuig instintiu a la petició d'una inoportuna placa a la façana de la casa pairal per honrar els autèntics i desapareguts propietaris, el secret d'una vida després de la innocent preocupació d'una mare ("no parlis amb estranys"). En canvi, la seva posició trontolla quan abandona la dimensió de la intrahistòria i s'endinsa en la crítica transcendent: el discurs del militar i psiquiatre Antonio Vallejo-Nájera, defensor de l'eugenèsia per minusvalidesa ideològica, el curs de cuina espanyola en paral·lel al relat d'una torturada, la catarsi terapèutica davant d'un bust invisible.

Una funció afí al teatre-document, però matisada per una buscada emotivitat que no sempre provoca l'efecte desitjat. Compta a favor amb la complicitat de la companyia del T6 –insegurs refugiats a la Sala Petita– i la troballa musical d'un madrigal del segle XVII (*We be soldiers three*), adoptat pels mercenaris escocesos que van lluitar a la Guerra dels 30 anys contra els espanyols i en la Guerra Civil anglesa que va enfrontar Cromwell amb Carles I. De vegades la música ho diu tot. –*Juan Carlos Olivares*

Histeria de lo nuestro

La Villarroel. Fins al 28 d'abril

Des de l'antiguitat s'estudia el riure. Dels seus beneficis físics i psicològics i del seu poder per fer lliures els éssers humans, n'hi ha documentació abundant. Però de què riem? Si fem cas al gran nombre d'actors (humoristes i monologuistes a la cartellera), el que distingeix els uns dels altres és la manera de fer. La seva bis còmica, la manera de col·locar els acudits, que sempre n'hi ha, i el joc amb el públic. Tal com està el pati, el riure fa més falta que mai, però cada cop que veig un actor/humorista muntar-se la seva pel·lícula per entretenir durant una hora i mitja els seus espectadors, em pregunto per què aquest humor deixa de banda la transgressió més enllà d'algunes al·lusions a l'actualitat o burles a certs personatges públics.

Els forats de casa

Versus Teatre. Fins al 12 de maig

Un títol metafòric per definir una comèdia sobre la incertesa de la vida humana escrita per una actriu i dramaturga amb moltes ganes d'explicar històries, però també amb poca experiència en el maneig de les situacions. El protagonista d'aquesta funció és un executiu mitjà segur de si mateix i que sembla tenir-ho tot: dona, fills, una amant i un bon amic amb espatlles sobre les quals plorar.

L'obra té un registre de comèdia amb jocs de paraules molt elementals, ingenus (els forats de la vida, del cos, del lavabo, una conversa telefònica al voltant d'un nom japonès), que exigirien en tot cas, per fer gràcia, una exageració en clau de pallassos. Una comèdia que a la part final es posa transcendent amb la innocent acceptació d'aquesta incertesa de la vida en què l'únic segur és la mort. Si el text no és per tirar coets, la directora, Mònica Lucchetti, no ha sabut trobar la manera d'explicar-nos la història i

Manu Badenes ha estrenat a La Villarroel un espectacle sota la idea d'un viatge en el temps que fa en una nevera mecatrònica que ha inventat, i hi suma uns vídeos sobre aquests viatges, de l'antiguitat al segle XX. És un espectacle treballat que cau sovint en els llocs comuns, sempre les dones i el sexe, i amb històries tan recurrents com una trucada a un operador de telefonia o les vicissituds d'un viatge amb aerolínia *low cost*. Badenes és un actor amb bones maneres i força empatia, però en falla el text i la direcció. De tot el que diu em quedo amb aquesta frase: "Els fan la trampa i després fan la llei". Aquest és el fil de l'humor que fa por als qui remenen el cistell, un humor que reivindica el dret a la insolència, a la burla de tot, des del president i els ministres, fins al Papa, l'exèrcit o els símbols nacionals. Esclar que si ho fa, li diran terrorista. –*Santi Fondevila*

Forats pertot arreu...

construir els gags que l'autora hi posa buscant descaradament el riure de l'espectador. Lucchetti haurà que treballar més, perquè sobretot el protagonista, Fermi Casado, faci una composició més contrastada, amb menys moviment però més precisa, amb menys velocitat en la manera de dir però amb més intenció. Tant ell, com Virginia Sánchez i José Sánchez Orosa semblen perduts i no surten dels estereotips. De ben segur que, amb les funcions, l'obra millorarà, i així ho desitgem a tots plegats. –*S.F.*